

Βρυξέλλες, 16 Φεβρουαρίου 2023
(OR. en)

6043/1/23
REV 1

MI 80
COMPET 77
IND 36

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Προεδρία
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Θέμα:	Μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα και παραγωγικότητα — Το μέλλον της εσωτερικής αγοράς που κλείνει τα 30 — Συζήτηση προσανατολισμού

Διαβιβάζεται για τις αντιπροσωπίες στο παράρτημα σημείωμα της Προεδρίας σχετικά με τη συζήτηση προσανατολισμού με θέμα «Μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα και παραγωγικότητα — Το μέλλον της εσωτερικής αγοράς που κλείνει τα 30».

Σημείωμα της Προεδρίας: Μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα και παραγωγικότητα — Το μέλλον της εσωτερικής αγοράς που κλείνει τα 30 (συζήτηση προσανατολισμού στο Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας, 2 Μαρτίου 2023)

Η ισχύς, η ανθεκτικότητα και η παγκόσμια θέση της Ευρώπης εξαρτώνται από την οικονομική μας παραγωγή και την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μας. Εν προκειμένω, οι επιχειρήσεις και η βιομηχανία της ΕΕ επωφελούνται από το γεγονός ότι δραστηριοποιούνται σε μια ανοικτή αγορά σε επίπεδο ΕΕ, η οποία χαρακτηρίζεται από αποτελεσματικό ανταγωνισμό, ανταγωνιστικές τιμές ενέργειας, σταθερό κανονιστικό περιβάλλον, καινοτομία και πρόσβαση σε κεφάλαια, καθώς και από τη σύνδεσή τους με τις παγκόσμιες αγορές. Τα τελευταία 30 χρόνια η ενιαία αγορά προσφέρει στις επιχειρήσεις της ΕΕ μια εγχώρια αγορά μεγάλης κλίμακας, ώστε αυτές να αναπτύσσονται και να είναι ανταγωνιστικές σε παγκόσμιο επίπεδο.

Τα τελευταία χρόνια, ωστόσο, η ευρωπαϊκή οικονομία αντιμετώπισε σημαντικές προκλήσεις. Η COVID-19, ο πληθωρισμός, οι υψηλές τιμές της ενέργειας και η παράνομη εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία έχουν αλλάξει δραστικά την πραγματικότητα για τις επιχειρήσεις της ΕΕ. Ο αυξημένος γεωοικονομικός ανταγωνισμός έχει αποδυναμώσει σε παγκόσμιο επίπεδο τις αρχές που βασίζονται στην αγορά. Η ανάγκη για δράση της ΕΕ υπογραμμίστηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στα συμπεράσματά του της 15ης Δεκεμβρίου 2022 και της 9ης-10ης Φεβρουαρίου 2023. Την 1η Φεβρουαρίου 2023 η Επιτροπή παρουσίασε το βιομηχανικό σχέδιο της Πράσινης Συμφωνίας για την εποχή των μηδενικών καθαρών εκπομπών, στόχος του οποίου είναι η δημιουργία υποστηρικτικού περιβάλλοντος για την αύξηση της ικανότητας της ΕΕ να παράγει τεχνολογίες και προϊόντα μηδενικών καθαρών εκπομπών, που είναι αναγκαία για την επίτευξη των φιλόδοξων στόχων της ΕΕ για το κλίμα.

Εκτός από τη χάραξη μιας πορείας προς μηδενικές καθарές εκπομπές και την αντιμετώπιση των βραχυπρόθεσμων αναγκών των επιχειρήσεων, η Ευρώπη πρέπει να αντιμετωπίσει τις μακροπρόθεσμες οικονομικές προκλήσεις. Τον Δεκέμβριο του 2022 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογράμμισε ότι η ΕΕ πρέπει συγκεκριμένα να αντιμετωπίσει το χάσμα ανάμεσα στην Ευρώπη και τους παγκόσμιους ανταγωνιστές της όσον αφορά την ανάπτυξη και την καινοτομία της και κάλεσε την Επιτροπή να υποβάλει στρατηγική για την τόνωση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επανέλαβε τα ανωτέρω στις 9 Φεβρουαρίου και θα εξετάσει εκ νέου το θέμα αυτό στις 23-24 Μαρτίου 2023.

Τον Μάρτιο του 2023 η Επιτροπή θα παρουσιάσει την ανακοίνωση «Η ενιαία αγορά κλείνει τα 30» και θα δώσει έμφαση στην 30ή επέτειο της ενιαίας αγοράς. Παράλληλα με την ετήσια έκθεση του 2023 για την ενιαία αγορά και τον πίνακα αποτελεσμάτων της ενιαίας αγοράς, στην ανακοίνωση θα επισημαίνεται η σημασία της ενιαίας αγοράς καθώς και η μελλοντική πορεία προς την ενίσχυσή της.

Οι πρωτοβουλίες αυτές αναμένεται να αποτελέσουν στέρεη βάση για να μπει η ΕΕ σε τροχιά ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας και της ανθεκτικότητας της οικονομίας.

Ευρωπαϊκό μοντέλο μακροπρόθεσμης ανταγωνιστικότητας

Για να ανακάμψει η παραγωγικότητα και η ανάπτυξη πρέπει να σχεδιάσουμε ένα μακροπρόθεσμο ευρωπαϊκό μοντέλο ανταγωνιστικότητας, δηλαδή ένα αποφασιστικό σχέδιο που θα ενισχύει την ανταγωνιστικότητα της ΕΕ.

Ο εορτασμός της 30ής επετείου της ενιαίας αγοράς αποτελεί φυσιολογικό σημείο για να ξεκινήσει συζήτηση σχετικά με τις λεπτομέρειες ενός τέτοιου σχεδίου. Πρέπει η ενιαία αγορά να συνεχίσει να αποτελεί ισχυρή κινητήρια δύναμη για την απασχόληση, την επιχειρηματικότητα, την πράσινη μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη κατά τα επόμενα τριάντα έτη. Οι αναλύσεις δείχνουν ότι μια πλήρως λειτουργική ενιαία αγορά θα μπορούσε να αποφέρει συνολικό οικονομικό όφελος της τάξης περίπου του 12 % πρόσθετου ΑΕΠ στην ΕΕ κάθε χρόνο. Δεν μπορούμε να χάσουμε αυτή την ευκαιρία.

Ωστόσο, μια ολοκληρωμένη ευρωπαϊκή στρατηγική για την παραγωγικότητα και την ανταγωνιστικότητα δεν θα πρέπει να περιορίζεται μόνο σε αυτό. Πρέπει να περιλαμβάνει όλους τους σχετικούς τομείς πολιτικής που καθορίζουν την παραγωγικότητα και την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων στην παγκόσμια αγορά. Φυσικά, πρέπει να βασίζεται στις θεμελιώδεις αξίες και ιδιαιτερότητες του οικονομικού μας μοντέλου: οικονομία της αγοράς, άνοιγμα, καινοτομία, βιωσιμότητα, προστασία της υγείας και του περιβάλλοντος και φιλικό προς τις επιχειρήσεις περιβάλλον. Επιπλέον, καθώς αυξάνεται η παγκόσμια ζήτηση για προϊόντα και υπηρεσίες από μη ορυκτά καύσιμα, η κλιματική μετάβαση και η πρόσβαση σε οικονομικά προσιτή ενέργεια από μη ορυκτά καύσιμα θα αποτελέσει το θεμέλιο της μακροπρόθεσμης ανταγωνιστικότητας. Η ΕΕ είναι ήδη πρωτοπόρος στην κλιματική μετάβαση και πρέπει να την αξιοποιήσει ώστε να καταστεί πρωτοπόρος και στην αγορά πράσινων τεχνολογιών. Σε τελική ανάλυση, παράγοντες όπως αυτοί θα είναι καθοριστικοί όσον αφορά τον τρόπο εγκατάστασης των επιχειρήσεων καθώς και το πού θα βρίσκεται το επίκεντρο της μελλοντικής οικονομικής ανάπτυξης.

Ακολουθούν ορισμένοι προτεινόμενοι πυλώνες ενός ευρωπαϊκού μοντέλου μακροπρόθεσμης ανταγωνιστικότητας:

- *Προάσπιση των αρχών της οικονομίας της αγοράς, συμπεριλαμβανομένης της εμβάθυνσης της ενιαίας αγοράς*

Συνεχής παροχή των καλύτερων δυνατών συνθηκών για μια υγιή και ανοικτή οικονομία που θα βασίζεται στον αποτελεσματικό ανταγωνισμό, τις ιδιωτικές επενδύσεις, την ελεύθερη κυκλοφορία και μια στιβαρή βιομηχανική πολιτική που θα διευκολύνει την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση. Πρέπει να ενισχυθεί η επιβολή του κεκτημένου της ενιαίας αγοράς και να αποφεύγεται ο κατακερματισμός.

- *Στρατηγικός ανοικτός χαρακτήρας που θα στηρίζει το παγκόσμιο ελεύθερο εμπόριο*

Οι προσπάθειες για την αύξηση των εμπορικών ευκαιριών και εταιρικών σχέσεων αποτελούν δομικά στοιχεία για την αύξηση της παραγωγικότητας και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας της οικονομίας μας. Η εμπορική πολιτική διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στο άνοιγμα νέων στρατηγικών αγορών και στην εξασφάλιση της πρόσβασης σε εισροές ζωτικής σημασίας σε όλες τις αξιακές αλυσίδες.

- *Βελτίωση του κανονιστικού πλαισίου με στόχο την αύξηση της παραγωγικότητας.*

Συνεκτικό κανονιστικό πλαίσιο που θα βασίζεται σε υψηλής ποιότητας εκτιμήσεις επιπτώσεων, διαβουλεύσεις και αξιολογήσεις. Πρέπει να αντιμετωπιστεί το ζήτημα του περιττού κανονιστικού φόρτου. Η δέσμευση της προέδρου von der Leyen ότι όλες οι νομοθετικές προτάσεις θα πρέπει να υποβάλλονται σε έλεγχο ανταγωνιστικότητας και να εξετάζουν πιθανές δυσανάλογες επιπτώσεις στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις αποτελεί κομμάτι αυτού του παζλ.

- *Καινοτομία*

Η καινοτομία αποτελεί κρίσιμη συνιστώσα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, ιδίως όσον αφορά τις τεχνολογίες και τα προϊόντα που απαιτούνται για την επίτευξη των φιλόδοξων στόχων της Ευρώπης για το κλίμα. Ορισμένοι σημαντικοί παράγοντες που μπορούν να αποτελέσουν καταλύτη για την καινοτομία στην ΕΕ είναι οι δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη, οι υποδομές για την ανταλλαγή ερευνητικών πορισμάτων και η προστασία των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας.

– *Ανταγωνιστικός και ασφαλής ενεργειακός εφοδιασμός*

Η πρόσβαση σε ανταγωνιστική ενέργεια και παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από μη ορυκτά καύσιμα είναι ζωτικής σημασίας, ώστε να καταστούν δυνατές η πράσινη και η ψηφιακή μετάβαση στο πλαίσιο μιας βιώσιμης ανταγωνιστικότητας. Χρειάζεται προσοχή όσον αφορά τις περιττές κανονιστικές ρυθμίσεις, ώστε να ελαχιστοποιούνται οι κίνδυνοι μείωσης των κεφαλαιακών επενδύσεων σε ένα στιβαρό ενεργειακό σύστημα.

Οι υπουργοί καλούνται να ανταλλάξουν απόψεις σχετικά με τα ακόλουθα θέματα προς συζήτηση στο Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας στις 2 Μαρτίου 2023:

1. Λαμβάνοντας υπόψη την αναμενόμενη μακροπρόθεσμη στρατηγική για την ανταγωνιστικότητα και την ανακοίνωση για την 30ή επέτειο της ενιαίας αγοράς, ποια θεωρείτε ότι αποτελούν τα βασικά στοιχεία και τις κυριότερες δράσεις για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας της ΕΕ στις επόμενες δεκαετίες;
2. Ποια στοιχεία και δράσεις είναι ζωτικής σημασίας για την παροχή κινήτρων στις επιχειρήσεις ώστε να καινοτομούν και να επενδύουν στην ΕΕ;